

[Pia Christmas-Møller]

Denne gruppe får lige præcis ikke dette kompensationsbeløb. Det betyder, at denne gruppe med arbejdsindkomster mister en samlet månedlig indtægt på 6.000 kr., før der er taget højde for grønne afgifter.

Hvis ministeren kan be- eller afkræfte dette forhold, kan alle andre i øvrigt selv tage bestik af, om det er en mærkbar nedgang fra den ene dag til den anden.

(Kort bemærkning).

Peter Brixtofte (V):

I en opinionsundersøgelse i dag i Jyllands-Posten siger 22 pct. af pensionisterne, at de har fået det bedre, og det vil sige, at 88 pct. enten har fået det dårligere eller svarer, at det ved de ikke. Det er kun 22 pct., der mener, de har fået det bedre, og det er før de grønne afgifter, og det er, før regningen for skattereformen er betalt.

Jeg vil bare citere fra Politiken lørdag den 26., side 3, at i Kommunernes Landsforening er politikerne – såvel regeringens socialdemokratiske partifæller som de borgerlige – oprørte over udsigten til, at kommunerne pålægges at skære meget dybt i servicen for at redde regeringens skattereform.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 38 af Anne-Marie Meldgaard (S), Lilli Gyldenkilde (SF), Sonja Albrink (CD), Bjarne Ørum (RV) og Lysholm Christensen (KRF) (se foran) vedtoges med 67 stemmer (S, SF, CD, RV, KRF og Bente Juncker (UP)); 44 (KF, V og FP) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 37 af Peter Brixtofte (V), Kirkegaard (KF) og Kirsten Jacobsen (FP) (se foran).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

19) Første behandling af lovforslag nr. L 192:

Forslag til lov om ændring af lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond. (Udbetalingsregler).

Af Per Stig Møller (KF) og Eva Kjer Hansen (V) m.fl.

(Fremsat 8/2 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det lovforslag, vi har til behandling i denne sene eftermiddagstime, må man mildest talt sige, går ud på at fjerne de begrænsninger, der er i lønmodtagernes ret til udbetaling af deres tilgodehavende i Lønmodtagernes Dyrtidsfond, så alle lønmodtagere over en kort årrække kan hæve deres indestående i LD.

Det kommer næppe bag på forslagsstillerne eller som nogen overraskelse, at det kan regeringen ikke være med til. Fondens midler blev oprindeligt etableret i forbindelse med en folketingsbeslutning den 20. august 1976 om indkomstpoltik for årene 1977-78 og 1978-79. Det blev heri fastlagt, at overskydende dyrtidsportioner skulle betales af staten og indbetales til ATP. Det hedder videre i folketingsbeslutningen:

»Ordnningen forudsættes tilrettelagt således, at udbetalingerne til lønmodtagerne vil foregå sammen med den øvrige ATP-pension.«

I betænkningen til folketingsbeslutningen hedder det på foranledning af Det Konservative Folkeparti:

»Flertallet udtaler, at de i beslutningsforslaget omtalte udbetalinger til lønmodtagerne fra ATP-fonden er pensioner på linje med ATP's øvrige pensioner.«

Forvaltningen af disse penge er siden sket i overensstemmelse med den vedtagne folketingsbeslutning. Jeg undrer mig derfor meget over, at De Konservative kan være medforslagsstillere til dette forslag, idet De Konservative i sin tid var med til at vedtage folketingsbeslutningen i 1976, og man må sige, at det nærmer sig lidt forligsbrud fra konservativ side, selv om man naturligvis altid kan diskutere, hvor lang tid vores politiske forlig varer.

Midlerne fra de indbetalte dyrtidspensioner er siden blevet forvaltet med henblik på at sikre, at de bliver til størst mulig gavn for de berettigede lønmodtagere i forbindelse med de

[Arbejdsministeren]

res pensionering. At man siden etablerede LD til forvaltning af midlerne, har ikke medført nogen ændring i selve formålet, nemlig pensionsformålet. LD er en lukket fond, hvilket betyder, at der ikke tilføres flere midler til fonden, og efter en årrække vil fonden være afviklet, også helt i overensstemmelse med formålet med fonden.

Der udbetales allerede i dag mange penge til lønmodtagerne fra LD – for tiden over 800 mio. kr. om året. Siden starten har knap 30 pct. af de oprindelige lønmodtagere fået udbetalt deres indskud i LD, og de årlige udbetalinger og antal af personer, der kan få deres indestående udbetalt, er stigende.

Det er ikke så længe siden, at vi ændrede reglerne for udbetaling, så aldersgrænsen blev nedsat til 60 år, og det er efter regeringens opfattelse det absolut længste, man kan gå uden at komme i strid med det grundlæggende princip i lovgivningen, nemlig at det skal være til pensionsformål.

I bemærkningerne til lovforslaget fremhæver forslagsstillerne, at frigivelse af midler fra Dyrtidsfonden er hensigtsmæssigt set i lyset af den nuværende konjunktursituation, og at der er brug for et højere forbrug – privatforbrug selvsagt.

Som bekendt har regeringen med finansloven for 1994 lempet finanspolitikken, hvilket sammenholdt med rentefaldet og konverteringsbølgen har medført, at det private forbrug forventes at stige med ca. 4 pct. i 1994. Alt peger på et voldsomt opsving i økonomien i 1994, ikke mindst på basis af stigningerne i privatforbruget.

Det er derfor regeringens opfattelse, at der ikke er brug for initiativer, der kan skruer privatforbruget yderligere i vejret. Vel har vi en stærk økonomi med et solidt betalingsbalanceoverskud, men vi skal selvfølgelig hele tiden passe på, at opsvinget ikke bliver for kraftigt og dermed risikerer at blive bremset af eventuelle flaskehalsproblemer og inflation.

Forslaget, som vi her behandler, risikerer endvidere at påvirke de finansielle markeder i en noget uheldig retning og kan dermed bidrage til, at mange positive effekter af den lave rente sættes over styr. Ingen kan sige, hvor mange der vil hæve deres indestående. I givet fald måtte vi jo, hvis man åbnede fuldstændig op, være parat til en købekraftsførøelse på ca.

30 mia. kr., og det ville mildt sagt være hasarderet, så jeg må på regeringens vegne afvise lovforslaget.

Hans Jørgen Jensen (S):

Jeg vil gerne i forbindelse med dette lovforslag tage udgangspunkt i § 1, nr. 2, i lovforslaget, hvor der står, at den 1. januar 1994 kan beløb udbetales til personer født den 31. december 1943 eller tidligere. Den 1. januar 1995 kan beløb udbetales til personer født den 31. december 1954 eller tidligere. Den 1. januar 1996 kan beløb frit udbetales.

Jeg synes, det er vigtigt lige at nævne dette og så samtidig udtale sin forundring over, at Det Konservative Folkeparti og Venstre vil fremsætte et forslag af denne art, der efter min bedste opfattelse er direkte til skade for erhvervslivet. Vi har jo set, hvordan Lønmodtagernes Dyrtidsfond i stor udstrækning har investeret ansvarlig kapital i mange virksomheder. Jeg vil gerne nævne ISS som en af virksomhederne, hvor den tidligere forbundsformand Georg Poulsen repræsenterer denne kapital – et menneske, der har stor indsigt i erhvervslivets forskellige aktiviteter ikke mindst inden for jernindustrien, hvilket han har bevist gennem hele sin aktive karriere.

Selve afviklingsparagraffen vidner også om, at den er kortsigtet og perspektivløs.

Som helhed må jeg sige, at lovforslaget i hvert fald er uacceptabelt for Socialdemokratiet, fordi det samfundsøkonomisk ikke hænger sammen med strategierne og linjerne for at fremme beskæftigelsen. Samtidig kan man sige, at man ikke kan pumpe penge ud, der slet ikke kan sikre, at man har et fornuftigt leje for rente, inflation osv.

I det hele taget synes jeg, dette forslag i høj grad virker som noget, der skal populariseres, et hovsaagtigt forslag, som jeg synes man fra Venstres og De Konservatives side ikke skulle fremsætte. I øvrigt er det min opfattelse, at havde man siddet i regeringsposition, ville det aldrig være blevet fremsat, og det, der undrer mig såre, er, at partier, der altid i stor udstrækning taler om ansvarlighed på de økonomiske områder, har begivet sig ud på en vandring med et forslag, hvor man skulle pumpe over 30 mia. kr. ud i samfundshusholdningen. Det kan ikke være gennemtænkt.

Vi må afvise lovforslaget.

Pia Christmas-Møller (KF):

Arbejdsministerens bemærkninger om forligsbud vælger jeg i denne sene time at opfatte som et rent humoristisk indslag.

Historien om Lønmodtagernes Dyrtingsfond er historien om et socialdemokratisk forsøg på at gøre en ideologisk dyd af en samfundsøkonomisk nødvendighed, som i 1970'erne bestod i at dæmpe det indenlandske forbrug. I 1970'erne var de økonomiske problemer store og ustyrlige. Høj inflation, høj arbejdsløshed, galopperende underskud både på statsbudgettet og på betalingsbalancen hørte til dagens orden. Det var daglig kost i de tider, hvor Socialdemokraterne nødtvungent måtte indse, at noget måtte gøres, selv om det ikke ligefrem ville være populært. Ikke særlig helhjertet forsøgte man sig med at stramme op på finanspolitikken, ligesom indkomstpoltiske indgreb blev hyppige indslag.

I 1976 stod det så galt til med bl.a. betalingsbalancen, at der var et massivt behov for at lægge en dæmper på det hjemlige forbrug, og helt naturligt, ja, nærmest uomgængeligt kom de automatiske dyrtingsportioner i søgelyset. Socialdemokratiet turde imidlertid ikke gøre helt op med denne inflationsgenerator, hvorfor man nøjedes med at indefryse nogle dyrtingsportioner.

I 1979 så dansk økonomi mildt sagt ikke en døjt bedre ud end i 1976, tværtimod. En udbetaling af midlerne til almindeligt forbrug hos de rette ejermænd, nemlig den enkelte lønmodtager, ville ganske enkelt være uansvarligt samfundsøkonomisk. Pensionsperspektivet var det derfor udmærket at holde fast i, men i stedet for at lade hver enkelt lønmodtager selv bestemme, hvilken pensionsordning pengene skulle bindes i, tromlede Socialdemokratiet frem med det svære ideologiske skyts, hvorefter pengene skulle tvangsbringes i en ny og central fond.

Nuvel, det er historien. Takket være ti års borgerligt knokleri med at genoprette økonomien står vi nu i en radikalt anderledes situation. Schlüterregeringen sørgede allerede i 1982 for, at vi kom af med den automatiske dyrtingsregulering, og vi har nu fuldstændig styr på inflationen. Dansk økonomi er stærk. Den lave rente, det stabile overskud på betalingsbalancen osv. sætter os i stand til med en meget lille egenindsats at få fuld valør af det igangværende internationale opsving.

Det forudsætter alene, at vi bærer os besindigt ad. Hensynet til den store arbejdsløshed og det bekymrende budgetunderskud gør, at det drejer sig om at give økonomien en saltvandsindsprøjtning, uden at det går ud over statsfinansierne. Det fine og hårdt tilkæmpede overskud på betalingsbalancen giver os mulighed for at øge købekraften på hjemmemarkedet, og netop her er det helt rigtigt at åbne Lønmodtagernes Dyrtingsfond.

Alt andet ville faktisk efter vores opfattelse være dumsmart og udtryk for en reaktionær fastholdelse af en forældet ideologisk tankegang, hvorefter centrale fonde er svaret på stort set alt – en ideologi, som man for længst har opgivet i verden omkring os. Enhver saglig begrundelse for at binde lønmodtagernes penge er i dag helt væk. I dag er der faktisk et samfundsøkonomisk behov for præcis det modsatte.

Af hensyn til bl.a. de virksomheder, hvori LD-midlerne er placeret, foreslår vi en 2-årig overgangsperiode. Tiden er kommet, hvor lønmodtagerne igen skal råde over deres egne LD-penge. Vi lægger i Det Konservative Folkeparti vægt på, at det skal være fuldstændig frivilligt, om den enkelte lønmodtager vælger at trække pengene ud, og i givet fald hvad de vælger at pengene skal bruges til, hvad enten det nu er forbrug eller en form for opsparing.

Jeg anbefaler varmt lovforslaget.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg kan helt bekræfte fru Pia Christmas-Møllers første betragtning om dette med forligsbud. Det var en bemærkning, der blev sagt med et smil på læben, dette mest sagt af hensyn til referatet. Det kan man jo ikke sådan umiddelbart referere, men hermed være sagt, at sådan skulle det forstås.

Men når jeg nu har taget ordet, ville jeg egentlig godt spørge fru Pia Christmas-Møller, om det er Det Konservative Folkepartis opfattelse, at det virkelig er at bære sig besindigt ad at udpumpe 30 mia. kr. i løbet af et par år. 30 mia. kr. er faktisk det, der er formuen i Lønmodtagernes Dyrtingsfond nu, og hvordan tror Det Konservative Folkeparti at det vil påvirke aktiekurserne, hvis man lavede en så stor forskydning på selve forbrugsmarkedet? Er det besindigt? Og hvordan vil det påvirke den stabile økonomi, som jeg kan forstå Det Konservative Folkeparti også glæder sig over?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg undrede mig også over Det Konservative Folkepartis økonomiske lommeregner. Et fremskridt, en bedre økonomi i Danmark kræver jo altså, at der er kapital i virksomhederne. Det er meget godt at tale om øget forbrug, men hvad hjælper det, hvis virksomhederne ikke har en kapital, de kan investere med?

Jeg vil gerne spørge fru Pia Christmas-Møller: Hvad vil der ske, hvis man hiver milliarder af kroner væk fra den risikovillige kapital i virksomhederne og i stedet for lader os alle sammen købe ferierejser for dem? Hvad ville der rent faktisk ske for erhvervslivet? Er det en erhvervsvenlig politik?

Jeg tror nu nok, at hvis man gik ud og spurgte erhvervslivet, ville de fleste sige, at Lønmodtagernes Dyrtingsfond har investeret fornuftigt. Fonden har været en af de sikre investorer, der har haft et fantastisk godt judgement, og vi er i øvrigt glade for, at de penge også bliver pumpet ud til os.

Men det kan jo være, at Det Konservative Folkeparti pludselig har fået en ny form for erhvervs politik, som ikke er gået op for os andre endnu, og det vil jeg gerne høre lidt om.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Det lyder, som om ingen af regeringspartierne repræsentanter er opmærksomme på, at vi allerede er i gang med en udbetaling af Lønmodtagernes Dyrtingsfond og midlerne, der står heri. Det drejer sig om gruppen af 60-årige og ældre, som nu får mulighed for eller har haft mulighed for at trække pengene ud. Erfaringerne viser, at en tredjedel af lønmodtagerne vælger at lade deres penge blive stående.

Dertil kommer, at for de to tredjedele, som vælger at trække pengene ud, er der en massiv gevinst for statskassen i form af 40 pct.-afgiften. Så der er ganske givet en meget stor sum at hente for den slunkne statskasse, hvis vi gennemfører dette lovforslag.

Må jeg til hr. Peter Duetoft sige, at der er ikke tale om en helt ny erhvervs politik i Det Konservative Folkeparti. Hr. Peter Duetoft lader jo, som om aktierne ikke vil blive solgt videre. Der er ikke nogen, der vil fjerne ansvarlig indskudskapital fra de forskellige virksomhe-

der. Der er alene tale om, at man ophæver en binding. Der vil stadig være behov for ansvarlig indskudskapital i en række virksomheder, men disse aktier vil komme ud på markedet og blive handlet på almindelige vilkår. Og i og med at vi får gang i hjulene, vil flere også få interesse i at investere i dansk erhvervs liv.

Det, vi i al stilfærdighed prøver at sige med dette lovforslag, er, at der er en stor sum penge i Lønmodtagernes Dyrtingsfond, som er blevet båndlagt, fordi man engang i 1970'erne havde behov for at gennemføre en stram finans politik. I dag siger regeringen selv med finansministeren i forreste geled, at der nu er behov for det stik modsatte, nemlig en ekspansiv finans politik. Problemet er bare, at den måde, regeringen fører ekspansiv finans politik på, medfører et endnu større budgetunderskud på statsfinanserne. Det vil dette lovforslag ikke gøre. Det er forskellen. Der er faktisk en meget større ansvarlighed bag dette lovforslag end i en række af de initiativer, som regeringen selv har gennemført på det seneste.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

På mig virker dette her lidt som Ebberød Bank. Altså et eller andet antal milliarder kroner er investeret i erhvervs livet. Dem trækker man så ud, fordi man synes, folk skal bruge dem til bolcher i stedet for. Det er da rigtigt, at disse aktier vil blive købt af nogle andre mennesker, men det betyder da alt andet lige, at der kommer mindre investering i erhvervs livet, for de penge, som disse aktier nu bliver genopkøbt for, ville være blevet investeret under alle omstændigheder.

Det vil sige, at det, virksomhederne i virkeligheden skulle have haft af ekstrainvestering, nu bliver brugt til at redde os fra de ulykker, som Det Konservative Folkeparti laver ved at bare at slippe de 30 mia. kr. løs. Alt andet lige er det altså sådan, at man har et eller andet antal kroner i et samfund, der kan investeres. Ved at give los på denne måde mindsker man størrelsen af dette beløb.

(Kort bemærkning).

Per Stig Møller (KF):

Det må være undgået regeringspartierne og regeringens opmærksomhed, at vismanden

[Per Stig Møller]

Torben M. Andersen i går i Ugebrevet Mandag Morgen sagde, at man faktisk ikke længere er interesseret i de store fondsdannelser, at borgerne selv vil placere deres midler, og at vi går over i retning af mere individuelle placeringer i fremtiden; det andet hører fortiden til.

I forlængelse af dette vil jeg sige, at der jo er mange virksomheder, der har brug for aktiekapital, og som i dag ikke får noget fra de store fonde. Hvis nu regeringen havde ladet være med at komme med sin meget negative behandling af aktiemarkedet, ville dette lovforslag få langt bedre vilkår i virkelighedens verden.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jamen jeg synes, der var meget sund nationaløkonomi i det, hr. Per Stig Møller sagde, jeg lyttede faktisk med interesse. Jeg forstår så bare ikke, hvorfor man har fremsat det forslag, som man har. Det, man skulle have foreslået, var, at man delte Lønmodtagernes Dyrtingsfond op og gav folk mulighed for at vælge alternative placeringer. Det, man har foreslået, er jo, at de skal vælge forbrug. Det er præcis det, flere ordførere nu har spurgt om: Hvordan kan det være, for det plejer ikke at være nogen stor konservativ dyd, at man beder folk om at gå ud og bruge pengene i stedet for at opspare og investere. Så jeg synes stadig væk, der mangler et eller andet i ræsonnementet.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Først må jeg lige gøre hr. Jørgen Estrup opmærksom på, at hvis folk først står med disse penge i hånden, er det jo ikke sikkert, at den fornuftige skatteyder, fordi De Konservative her i forslaget skriver, man kan gå ud og bruge dem til et eller andet, så gør det. Der kunne meget vel være nogle, der syntes, at det var meget fint at anbringe de penge i deres egen pensionsopsparing.

Men ellers vil jeg nok sige om det konservative forslag i al almindelighed, at jeg synes, der er nogle ting i det, jeg ikke helt forstår, men det kommer jeg ind på i min ordførertale. Men jeg ville lige sige det dér til hr. Jørgen Estrup, for jeg synes nok, at det er at skyde lidt over målet, at alle pengene absolut skal ud i forbrug; det kan jeg ikke tilslutte mig.

(Kort bemærkning).

Per Stig Møller (KF):

Da Det Konservative Folkeparti i 1979 foreslog præcis, hvad hr. Jørgen Estrup i dag har foreslået, stemte hr. Jørgen Estrups parti imod. Da foreslog Det Konservative Folkeparti, at midlerne skulle omplaceres efter folks eget valg, således at de netop blev bevaret som opsparing. Nu er vi i den situation, at folk – præcis som hr. Poul Nødgaard siger – har vist meget stor interesse for opsparing og placering af penge. Det er regeringen, der har svigtet og svækket aktiemulighederne, og det burde den lave om på hurtigst muligt.

Man kan da roligt regne med, at der kommer en opsparingskvote. Af de over 60-årige er det kun en tredjedel, der har taget pengene ud, og disse penge går i høj grad videre til opsparing og pensionsordninger, som desværre alle svækkes af regeringen, men dette kunne måske være en anledning til, at regeringen nu begynder at revurdere hele sin aktiepolitik. Bl.a. kunne det da være interessant, om hr. Jørgen Estrup også tog sin aktiepolitik så alvorligt, at han sagde: Medarbejderaktierne, som vi har arbejdet så meget for i Det Radikale Venstre, er nu også blevet smadret af regeringens aktiepolitik; lad os dog se at få drejet den udvikling!

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Der er mange ting, der kunne have været ordnet tidligere, hvis der havde været vilje fra konservativ side, også med hensyn til spørgsmålet om medarbejderaktier; det synes jeg ikke vi skal uddybe nærmere.

Men jeg synes da, det er interessant, for det, hr. Per Stig Møller nu står og siger, er i direkte forlængelse af det, den konservative ordfører sagde, nemlig at tiderne har ændret sig. Det, der var god politik dengang, er åbenbart ændret nu; de økonomiske vilkår har ændret sig, og det, som man fornemmer er overskriften på det konservative forslag – og den kan jeg da godt skrive under på – er: Det går ufattelig godt nu.

Helge Sander (V):

Siden Lønmodtagernes Dyrtingsfond blev oprettet for – ja, det er en 13-14 år siden – er

[Helge Sander]

der blevet opsamlet godt 30 mia. kr., eller jeg vil hellere sige tvangsopsparet, for det er det, der rent faktisk er sket. Og uanset hvad den socialdemokratiske ordfører, hr. Hans Jørgen Jensen, end siger, har Venstre ved flere lejligheder endda meget kraftigt argumenteret for en frigivelse af disse bundne midler. Derfor er jeg også vældig tilfreds med igen i dag at kunne give udtryk for, at vores holdning er, som det fremgår af forslaget, at vi er absolut imod den socialistiske fondsdannelse, som bl.a. kommer til udtryk her.

Venstres helt centrale budskab er – og det gentager vi gerne: Den enkelte lønmodtager skal selv råde over midlerne uafhængigt af alder, pensionering og bopæl, og det kan da ikke være nogen nyhed for hr. Hans Jørgen Jensen, at Venstre har haft den holdning gennem adskillige år. Derfor synes jeg ikke, at bemærkningen om, at det er en hovsalsøning, som pludselig er blevet bragt på bordet her, er særlig velplaceret.

Venstre tror på frivillighed. Vi ønsker kort sagt, at der skal tages udgangspunkt i den enkelte borger og dennes ønske. Med andre ord: Borgerne skal i centrum, og det kan man jo ikke just sige vil ske, som det fungerer i dag.

Apropos arbejdsministerens bemærkninger om den risiko, der er for, at alle 30 mia. kr. bliver frigivet, er der jo allerede svaret, at det næppe sker, og skulle det ske, er der altså en indtægt til statskassen, som skal fratrækkes først, så alt i alt synes jeg, at både den socialdemokratiske ordfører og arbejdsministeren burde være glade for, at der er en opposition, som både hjælper til med at få fyldt penge i den slunkne statskasse og samtidig sørger for, at der bliver frigivet midler, som kan give en øget aktivitet i samfundet og dermed nedbringe arbejdsløsheden. Jeg må i hvert fald tilstå, at jeg var temmelig overrasket over at høre arbejdsministeren give udtryk for, at hun var bange for opsvinget.

Med andre ord håber vi inderligt, at man vil tage forslaget alvorligt og medvirke til at få det gennemført, og det tror vi der er et stort ønske om også langt ind i de socialdemokratiske vælgeres rækker.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil godt anfægte det billede, som hr. Helge Sander prøver at tegne af, at der er en lang

stribet af tvangsopsparinger for disse stakkels lønmodtagere. Sandheden er, at der af lønmodtagernes dyrtidsregulering i årene 1977-1979 blev indskudt 4.368 kr., og de er i virkeligheden vokset til 26.925 kr. Det vil sige, at det har været en god forretning for lønmodtagerne, og LD har faktisk oparbejdet ekspertise i investeringspolitik, fordi de har investeret på lønmodtagernes vegne. Det er altså et fortegnet billede af situationen, at det er sådan en tvangsopsparing, som nærmest belaster folk i deres dagligdag. Sådan er det ikke; når folk når pensionsalderen, er der faktisk sket en meget stor rentetilskrivning, så man har fået oparbejdet en ganske net sum, som altså stammer fra de 4.368 kr. i 1970'erne.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Jeg synes da i allerhøjeste grad, det er arbejdsministeren, der fortegner billedet med sin illustration af, at alle 30 mia. kr. ville forlade Dyrtidsfonden. Hvis virkeligheden er som skitseret af arbejdsministeren, er der ikke nogen, der vil tage pengene ud, for hvis det er så strålende en forretning, vil det være fuldstændig tåbeligt; men det har jeg heller ikke talt om. Jeg har spurgt, hvor frivilligheden var henne, og det var arbejdsministeren ikke inde på. Hvor er frivilligheden? Jeg synes, det centrale er, at folk skal kunne gøre, hvad de vil med deres midler, uanset om de er store eller små. Det, vi anker over i dette forslag, er, at der ikke er frivillighed til stede.

Med andre ord tror vi ikke, at alle vil trække pengene ud, netop fordi der er gjort udmærkede forretninger. Vi henholder os til det, Lønmodtagernes Dyrtidsfond selv har svaret, nemlig at en tredjedel vil gøre det, og – det er så i relation til hr. Jørgen Estrups indlæg – at der ikke er tvivl om, at der er mange penge, som vil blive genplaceret. Jeg synes faktisk, at det er arbejdsministeren, der skaber et fortegnet billede; men vi efterlyser frivilligheden.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Lønmodtagernes Dyrtidsfond blev oprettet i 1979 efter dyrtidsindgrebet under Anker Jørgensens regering i 1977. SF var imod indgrebet.

Da det så mod vores stemmer alligevel var vedtaget, skulle der tages stilling til, hvor pen-

[Lilli Gyldenkilde]

gene skulle opbevares, forrentes og senere udbetales, og hvem der i mellemtiden skulle administrere fonden. SF var med til at beslutte, at der ikke skulle være arbejdsgivere i administrationen, som der er i ATP, da det var lønmodtagernes penge, og for at holde arbejdsgiverne ude stemte SF for administrationen osv.

Når arbejdsministeren taler om forlig, vil jeg lige gøre opmærksom på, at én ting er, at nogle var med i et forlig om indgrebet i dyrtidsportionerne, en anden ting er, at nogle, bl.a. SF, De Radikale og Socialdemokratiet, altså var med i et forlig, da vi skulle oprette denne fond.

Når det så er sagt, vil jeg sige, at det vist ligger klart for alle, at vi var uenige i indgrebet, og vi stillede år efter år – 11 gange i alt – forslag om, at vi skulle udbetale disse lønmodtagere deres penge. Fonden voksede og voksede, og til sidst kunne selv vi se, at såfremt så mange penge blev udpumpet på én gang, ville det slå samfundsøkonomien fuldstændig ud af kurs. Jeg må sige, at hver og en gang SF ønskede pengene udbetalt, stemte de borgerlige partier imod.

Først nu, hvor de borgerlige partier er i opposition og tilsyneladende slet ikke tager ansvar for økonomien mere, foreslår de så en udbetaling. Jeg synes, det er populisme, når den er værst, og det støtter vi end ikke i SF, selv om vi tit får skyld for at være meget populistiske.

Jeg har lyst til at spørge, hvad man har tænkt sig. Sandheden er jo, at disse penge er investeret i masser af virksomheder. Skal virksomhederne så pludselig sælge alle aktierne, og hvordan bliver de så stillet? Jeg gad nok vide, hvor mange arbejdspladser der ville blive lukket, for disse penge ligger jo ikke i en pengekasse et eller andet sted; de er investeret i arbejdspladser.

Det ligger vist klart, at vi ikke går på denne her, derimod ønsker vi en demokratisering af administrationen af både Lønmodtagernes Dyrtidsfond, ATP og i øvrigt alle andre pensionskasser. Der må kunne findes nogle regler for ganske almindelige valg til et repræsentantskab bestående af dem, der ejer pengene, dvs. hovedsagelig lønmodtagerne, og de valg kunne passende foregå sammen med de kommunale valg.

Ud af de valgte vælges så en bestyrelse, der efter fastlæggelse af investeringspolitikken på repræsentantskabsmøderne fører disse ud i livet. En sådan demokratisering trænger vi til.

Danske fonde, for der er jo tale om fonde, tillader vi ikke at investere mere end op til et bestemt loft, og det er altså utåleligt, at det bliver ved med at være sådan. Tyske og svenske pensionskasser kan i morgen købe en hel dansk virksomhed, hvis de vil, mens de danske lønmodtagerpenge, der er samlet i denne fond, ikke må købe en dansk virksomhed. Der er altså noget fuldstændig tosset i, at vi ikke kan blive enige om, at de selvfølgelig må investere på lige fod med alle andre pensionskasser.

Når nogle begynder at tale om socialisme i forbindelse med disse fonde, må jeg sådan klø mig lidt i håret, eller hvad man skal sige, for hvor meget socialisering er der helt ærligt sket af USA, på trods af at lønmodtagernes pensionskasser snart ejer måske en fjerdedel eller helt op til en tredjedel af værdierne? Efter min bedste mening vist ikke ret meget.

Vi synes som sagt, det var bedre, at vi tog fat på at demokratisere disse områder. Det deltager vi gerne i, og vi går ud fra, at kernetropperne i den demokratisering, der eventuelt kan blive tale om, først og fremmest må være Socialdemokratiet, De Radikale og SF; hvis andre vil være med, må de meget gerne det, for vi trænger til at få en demokratisering.

(Kort bemærkning).

Hans Jørgen Jensen (S):

Jeg vil sige til hr. Helge Sander, at det lød fantastisk, at dette var socialistisk, og at det faktisk var et ideologisk felttog. Venstre var ude i. Hr. Helge Sander skulle prøve at se på, som fru Lilli Gyldenkilde lige nævnte, hvordan den amerikanske fagbevægelse investerer milliarder af dollars i det amerikanske erhvervsliv, uden at der er tale om nogen socialisering i den forbindelse.

Jeg synes, man er langt fra sandheden, når man fremfører de ting, som hr. Helge Sander her fremførte.

I øvrigt vil jeg også sige til fru Lilli Gyldenkilde, at dette med demokratisering af forsikringsselskaberne og altså også af de private pensionskasser – det er jo også lønmodtagernes – synes jeg er en diskussion værd, dog ikke i forbindelse med dette forslag; men nu er det i hvert fald nævnt.

Poul Nødgaard (FP):

Da vi i sin tid havde VK-regeringen, husker

[Poul Nødgaard]

jeg meget tydeligt, da jeg også dengang var arbejdsmarkedspolitisk ordfører, at det var fantastisk svært at få den ordning igennem, som gælder nu, hvorefter de 60-årige skal have udbetalt deres penge fra Lønmodtagernes Dyrtidsfond. Jeg husker også, der var nogle 60-årige, man ville have undtaget, men stort set tror jeg vi fik dem alle sammen med, og det var godt.

Derfor må jeg også indrømme, at jeg spærrede øjnene ekstra op, da jeg læste dette forslag fra V og K. Jeg synes da, at forslaget i mange henseender er godt; det vil jeg gerne have lov at sige, for vi fremførte også i sin tid, at vi gerne ville gå videre, således at lønmodtagerne fik deres penge udbetalt i et hurtigere tempo.

Men allerede dengang for et par år siden sagde jeg på Fremskridtspartiets vegne, at jeg nok troede, at vi kunne regne med at komme ud i nogle problemer, hvis vi lige med ét snup-tag annullerede Lønmodtagernes Dyrtidsfond og lod alle pengene komme til udbetaling, og som det også tidligere har været fremme her i aften, er i hvert fald en stor del af pengene i Lønmodtagernes Dyrtidsfond trods alt investeret i det danske erhvervsliv, og man kan ikke bare lige – som også SF's ordfører, fru Lilli Gyldenkilde, sagde – bestemme, at pengene nu skal udbetales. Der er altså nogle problemer, vi ikke sådan lige uden videre kan løse.

Vi synes selvfølgelig, at det er en god idé, at Lønmodtagernes Dyrtidsfond igennem tiderne har investeret i dansk erhvervsliv, men jeg må nok sige, at den har været mindre heldig med at investere i den såkaldte finansielle sektor. Jeg husker ikke, hvilket tab Lønmodtagernes Dyrtidsfond havde på Hafnia, men det var i hvert fald et antal hundrede millioner kroner; så tror jeg, jeg har ramt det nogenlunde.

Vedrørende udbetalingerne vil jeg sige, at hvis vi ikke kan blive enige om det, og det tyder det ikke på, efter at den ellers udmærkede arbejdsminister har indledt ballet med, at det ikke kan lade sig gøre uden videre at udbetale disse penge, så kan vi konstatere, at der ikke er et flertal.

Jeg kunne godt tænke mig at kaste noget ind i debatten, som slet ikke har været fremme, og som specielt SF og måske også Socialdemokratiet kunne være vågne over for, og det var, at vi i lidt højere grad udbetalte pengene til folk, der var i sociale vanskeligheder. Her tæn-

ker jeg f.eks. på folk, der er AIDS-ramte, og som ikke kan få deres penge udbetalt, fordi de ikke er 60 år. Vi ved, at den frygtelige sygdom meget hurtigt gør det af med folk, så jeg kunne godt have sympati for, at når folk havde nogle livstruende sygdomme og der forelå lægeerklæringer på det, kunne pengene udbetales til dem.

Jeg vil også gerne bringe en anden kategori ind i billedet af folk, der efter min opfattelse skulle have deres penge udbetalt, nemlig dem, der går på overgangsydelse, de såkaldte 55-årige langtidsledige, osv. Jeg kan heller ikke se, hvorfor de ikke skulle have lov at få deres penge udbetalt.

Jeg var lidt skuffet over, at fru Lilli Gyldenkilde ligesom gjorde sig til talsmand for, at hvis Lønmodtagernes Dyrtidsfond skulle demokratiseres, var det Socialdemokratiet, SF, og jeg tror Det Radikale Venstre, der skulle gøre det. Jeg er ikke i tvivl om, at det sikkert er en udmærket klub at være i – det tror de i hvert fald selv – men vi vil gerne melde os ind i den, for jeg har lige præcis i dag fået besked fra min folketingsgruppe på, at jeg skulle bringe det frem, at vi skal – og nu må arbejdsministeren meget gerne høre efter – have demokratiseret ikke alene Lønmodtagernes Dyrtidsfond, men også alle andre ting, som lønmodtagerne er involveret i. Det ligner ikke noget, at lønmodtagerne ikke i en meget højere grad har indflydelse på dette foretagende, og jeg vil tro og håbe, at arbejdsministeren kunne besinde sig til at sige noget om det, når hun nu engang skal runde af, og hvis ikke hun gør det, skal jeg nok komme på talerstolen en gang til.

Peter Duetoft (CD):

Vi er selvfølgelig modstandere af dette forslag, og jeg skal såmænd ikke gøre det meget længere. Jeg har i de korte bemærkninger fået nævnt nogle af de ting, jeg føler er et problem ved forslaget.

Jeg har dog én bemærkning at gøre, nemlig at jeg beundrer Venstre uendelig højt for den fuldstændige dødsforagt i den økonomiske politik, som de lægger for dagen. Man kan bare sådan udpumpe 30 mia. kr., og i dag så jeg også på mit skrivebord et af de dér blå stykker papir fra Venstre, hvor der stod, at Venstre ville have skattelettelser for 12 mia. kr. Det vil sige, at man i løbet af de nærmeste år vil ud-

[Peter Duetoft]

pumpe 42 mia. kr. til forbrug i Danmark. Det kan godt være, at nogle kalder det seriøs og sikker økonomisk politik, men jeg tror, de fleste vil undre sig over, at man uden at ryste på hånden kunne gøre det.

I virkeligheden er mit hovedargument for en afvisning, at vi finder det aldeles uforvarsligt at pumpe penge i den størrelsesorden ud. Jeg husker endnu, hvor nærmest hysterisk samme parti var, da regeringen ville lempe med 5 mia. kr. Det var noget af det mest forfærdelige, der kunne ske i denne verden, og nu kommer man altså i stedet med planer for 42 mia. kr., og så kalder man det fornuftig økonomisk politik. Ja, man kan jo tænke sit.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Normalt lytter jeg altid intenst til hr. Peter Duetoft, fordi jeg ligesom mange andre opfatter ham som en særdeles seriøs politiker, men det her var dog noget af det værste, jeg har hørt.

Debatten om de 30 mia. kr. har vi i øvrigt haft med arbejdsministeren, og jeg havde indtryk af, at den blev afsluttet, fordi det er ganske urealistisk. Hr. Peter Duetoft stillede nogle ting op, som vi ikke engang nævner i forslaget, tværtimod forholder vi os rimelig realistisk til det, idet vi har spurgt Lønmodtagernes Dyrtdidsfond, som antager, at det vil blive omkring 10 mia. kr., hvoraf man mener, at en del vil blive geninvesteret. Hvis arbejdsministeren har ret i sin antagelse, vil endda store dele ikke alene blive geninvesteret, men slet ikke blive fjernet fra fonden, så de 30 mia. kr. er grebet ud af luften, og hr. Peter Duetoft ved også, at det er ganske urealistisk.

Med hensyn til Venstres skatteplan er jeg glad for, at hr. Peter Duetoft sagde, at han kastede et blik på sit bord, hvor der lå et blåt stykke Venstrepapir. Hr. Peter Duetoft bør kigge på det en gang mere, for det er ikke helt så enkelt, som jeg kan forstå hr. Peter Duetoft har fået indtrykket af, og det er en plan, der selvfølgelig er gennearbejdet, men som nok hører en anden debat til.

Med hensyn til Lønmodtagernes Dyrtdidsfond antager vi, at det vil blive 6 mia. kr. efter skat, der vil blive pumpet ud; pludselig at gøre det til 42 mia. kr. er dog fuldstændig forskruet. Selv om vi ikke er særlig mange til stede, må

der dog trods alt være en vis rimelighed i tingene.

Til sidst vil jeg sige til hr. Hans Jørgen Jensen, at det selvfølgelig er rigtigt, at det er ideologi. Nogle synes, at fonde er godt, andre synes, frivillighed er bedre.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil gerne starte med at sige tak til hr. Helge Sander for de pæne ord til mig. De er altid rare at høre, men navnlig i disse uger er det rart at få lidt ros et eller andet sted fra, og når man ikke kan få det internt, er det godt at få det fra andre partier. (*Munterhed*).

Til gengæld var det en smule trist at høre resten, for det fremgik, at hr. Helge Sander nu siger, at alle Venstres flagskibe i virkeligheden ikke er noget som helst. Altså de 30 mia. kr. er kun 6 mia. kr., og de 12 mia. kr. i skattelettelser er overhovedet ikke skattelettelser, for de er i virkeligheden finansieret på en anden måde, så det kun er en skatteomlægning.

Jeg så nu hr. Peter Brixtoftes udtalelse på forsiden af dette skatteforslag, og da så det bestemt ud, som om det var 12 mia. kr. til folk, som de kunne købe bolcher og lakrids for. Det er det måske ikke alligevel, og de 30 mia. kr. er altså kun 6 mia. kr., men jeg vil godt spørge hr. Helge Sander, hvordan hr. Helge Sander vil sikre sig, at de 30 mia. kr. kun er 6 mia. kr. Hvis man opstiller muligheden for, at alle mennesker kan trække deres penge ud af en fond med 30 mia. kr., kan man ikke med nogen rimelighed starte med at sige, at det gør de nok ikke; for de har jo lov til det. Det kunne godt være, at der var nogle, der blev fristet til at få et nyt køleskab, foretage en jordomrejse, eller hvad det nu måtte være, men det vil hr. Helge Sander altså ikke tage højde for. Jeg mener nu, at Folketinget bør være så seriøst, at hvis man frigiver 30 mia. kr., må man også stå inde for, hvad der sker, hvis de 30 mia. kr. bliver brugt. Det synes jeg faktisk er rimeligt, ellers er der ikke meget bund i den økonomiske politik.

Men jeg kan altså også forstå, at alle disse flagskibe nu kun drejer sig om 12 mia. kr., der ikke er 12 mia. kr., og 30 mia. kr., der kun er 6 mia. kr. Vi får så at se, hvad der sker i valgkampen, når vi skal ud og forklare vælgerne det.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Det er sent på dagen, så jeg tror, at vi skal undskylde hr. Peter Duetoft, for det var dog den mest utrolige talgymnastik, som hr. Peter Duetoft fremkom med.

Der er mangfoldige muligheder, når man er lovgiver. Der er vel også en risiko for, at der pludselig er 700.000, der er ledige. Inden for skattelovgivningen er der en masse muligheder, og man må hele tiden foretage beregninger ud fra nogle skøn, som kommer fra bl.a. embedsmænd. Der er ved adskillige lejligheder skønnet over, hvad der ville ske, hvis man foretog det, som her foreslås, og det er i flere omgange blevet nævnt, at man antager, at cirka en tredjedel vil benytte sig af muligheden. Det kan være flere eller færre, og det, som hr. Peter Duetoft og arbejdsministeren siger, understreger, at det kan gå i begge retninger, men vi antager de 6 mia. kr. for at være realistisk, fordi de, der arbejder med disse forhold, har givet det bud.

Lad være med at begynde at tale om Venstres flagskibe, der ikke bliver til noget, på grundlag af et svar, som overhovedet ikke var identisk med det svar, som jeg gav; men det kan hr. Peter Duetoft slå op i Folketingets forhandlinger, når de kommer om nogle dage.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg hører også til dem, der sædvanligvis nærer stor respekt for hr. Peter Duetofts politiske indsats, men jeg må sige, at i de seneste indlæg er det altså rablet for hr. Peter Duetoft.

Lønmodtagernes Dyrtidsfond indeholder ganske vist 30 mia. kr., men de kan altså ikke udbetales, medmindre der bliver trukket skat, og da der altså er en beskatning på 40 pct., kan der maksimalt blive tale om, at 18 mia. kr. kommer ud i forbrug. Dertil kommer, hvad vi allerede har erfaring for, nemlig at det er et spørgsmål, hvor mange der overhovedet vil gøre brug af denne ret. De hidtidige erfaringer viser, at det vil være omkring en tredjedel, og derved kommer vi ned på de cirka 6 mia. kr. Men det maksimale, man overhovedet kan få ud ved en frigivelse, er altså 18 mia. kr., og det burde også hr. Peter Duetoft kunne regne sig frem til.

Jørgen Estrup (RV):

Man kan sige meget om denne debat, men man kan i hvert fald ikke frakende den et vist humoristisk anstrøg, og det er da en god ting at sige om en folketingsdebat.

Jeg synes, det var stærk kost at høre fru Lilli Gyldenkilde som vogter af den nationaløkonomiske dyd slås med hr. Helge Sander, som er i gang med at bruge nationalproduktet to gange. Jeg må til den anden side slås med den konservative ordfører om, hvem af os der nu mest positivt vurderer den økonomiske situation, som regeringen har skabt, og jeg trækker det korteste strå. Det er hårde tider!

Jeg synes ikke, der er meget andet at sige til dette forslag, end at det havde været smukt, hvis hr. Helge Sander, fru Pia Christmas-Møller og hr. Per Stig Møller havde præsenteret det, dengang de selv sad med regeringsmagten; det havde pyntet lidt.

Når hr. Helge Sander så klart understreger, at dette er ideologi, må man sige, at Venstre sent er kommet i tanker om, hvad deres ideologi er – men sent er bedre end aldrig. Jeg vil stoppe her og blot føje til, at jeg er enig med fru Lilli Gyldenkilde i, at demokratiseringsdelen er en vigtig del, og den debat tror jeg vi kan føre på et seriøst og fornuftigt grundlag, og fra radikal side deltager vi meget gerne i den, men i øvrigt kan vi ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg skal ikke forlænge debatten meget, men det kom i sidste øjeblik, at man ikke kunne støtte forslaget, og det med humoren i debatten er rigtigt. Den ligger på et højt niveau, for jeg forstod, at grunden til at afvise forslaget var, at det ikke var kommet for 2 år siden.

Jeg spurgte mig selv, om hr. Jørgen Estrups parti så ville have stemt for det, men det skal jeg nok lade være med at sige, da der nu blev sagt noget pænt om demokratiseringen, som jeg håber vi kan gå videre med.

Per Stig Møller (KF):

Jeg ved ikke rigtig, hvad man skal sige til denne debat. Man plejer at sige tak, og morsom har den da i hvert fald været, men der har været nogle overraskende meldinger, som jeg godt vil kommentere lidt her i sammenfatningen.

[Per Stig Møller]

Det er ikke rigtigt, som arbejdsministeren sagde, at det grundlæggende princip bag LD var pensionsformål. Hvis man læser Folketingets forhandlinger, vil man se, at det faktisk ikke var formålet; det blev en bivirkning. Formålet var en opslugning af købekraften i 1976 og 1979, og derfor sagde den daværende arbejdsminister Svend Auken, at det ville være vanvittigt at udbetale 11 mia. kr. i 1979, for det kunne samfundsøkonomien ikke klare. Det var pointen. På det tidspunkt sagde vi så: Omplacer dem, så folk selv kan placere dem, men de skal placere dem, hvad Det Radikale Venstre så stemte imod.

Det er heller ikke noget forligsbrud, for i 1979 ønskede vi en ændring, og i 1992 lavede vi ændringen ved at frigøre midlerne for de 60-årige.

Disse tal har været oppe, og det undrer mig meget, at ingen har talt om beskæftigelsesvirkningen. Regeringen vil så gerne have knækket arbejdsløshedskurven, og vi vil så gerne have mere beskæftigelse. Det er ikke nødvendigvis det samme, men hvis de 6 mia. kr. kommer ud i forbrug, regner man med, at det giver 4.000 arbejdspladser.

Hvis der kommer 18 mia. kr. i forbrug – 30 kan der jo ikke komme, for statskassen er der altså også – er det altså 12.000 arbejdspladser, men dem vil regeringen ikke have. Det er morsomt, at vi skal kæmpe for dem, og at regeringen skal sige nej tak.

Dertil kommer så forholdet til aktiemarkedet. Det har vi selvfølgelig nøje overvejet, og derfor har vi sat det over disse 2 år. Aktiemarkedet står godt, og det er jo sådan, at den aktie, den ene sælger, købes af den anden, dvs. at der er andre, der begynder at spare op. Men hvorfor skal staten afgøre, hvem der nødvendigvis skal spare op? Der er rigeligt, der gerne vil.

Amerika og dets pensionskasser blev draget ind i billedet, men må jeg læse op fra Mandag Morgen fra i mandags, hvor Bert Twaalfhofen, der er ekspert i disse sager, citeres på side 3:

»Europas store problem er netop, at kimen til de mange nye arbejdspladser er låst fast i pensionskasserne. I USA findes der for omkring 40 mia. dollars angelmoney på markedet, altså risikovillig kapital, fra velhavende privatinvestorer, der støtter iværksættere og hjælper små virksomheder. I Europa har vi næsten ingenting. Bankerne er ikke indstillet på at spille

rollen. Alt er bundet i fonde og i værdipapirer. Det er ikke en særlig hensigtsmæssig situation, hvis det er dynamik og arbejdspladser, vi ønsker.«

Det, der vil ske, er, at mange af disse midler vil blive genplaceret andre steder end dér, hvor fondene i dag har forkærlighed for at placere dem, og mindre virksomheder og unoterede virksomheder på Børsen vil få muligheder, hvis man også fremmer en ny og mere konstruktiv aktiepolitik.

Amerika har altså den frivillige kapital, men den har vi ikke i Danmark, men den mangel kan vi altså afhjælpe, hvis de 18 mia. kr., hr. Peter Duetoft taler om, bliver brugt på den måde.

Hr. Jørgen Estrup sagde, at vores forslag skyldes, at det nu går ufattelig godt. Ja, det går da bedre, fordi vi har gjort det ufattelig godt.

Når fru Lilli Gyldenkilde i 1979 så gerne ville have pengene udbetalt og hr. Gert Petersen i samme debat sagde, at disse penge skulle udbetales, og man vendte sig imod det konservative forslag om genplacering, fordi pengene skulle ud til borgerne, vil jeg da sige, når nu fru Lilli Gyldenkilde nævnte ordet populisme, at det da var populisme dengang, hvor samfundsøkonomien slet ikke kunne klare det. Det gik først bedre, da vi fik stoppet dyrtidsreguleringerne.

Nu har vi frembragt en situation, hvor vi alle sammen i de sidste 2 år har talt om, hvordan den finanspolitiske lempelse skal være. Det var ikke emnet i 1979, og derfor synes jeg, det er besynderligt, at SF på et tidspunkt, hvor de kan få det ønske opfyldt, som det ville være urimeligt at opfylde før 1993, nu siger nej tak.

Til hr. Jørgen Estrup vil jeg sige, at der er sket det, at vi fra 1987 til 1992 har arbejdet med at få frembragt betalingsbalanceoverskud. Hr. Jørgen Estrup ville også kunne få at vide af sin nuværende økonomiminister, at vi havde forhandlinger om den finanspolitiske lempelse i efteråret 1992, og formentlig var hr. Jørgen Estrup også med.

Det, der var en vis uenighed om, var, hvor stor den skulle være, og hvordan den skulle være. Vi stillede forslag om, at det ikke skulle være skattefinansieret, altså at det ikke skulle være ufinansieret over skatterne. Man valgte så fra radikal side at lave en ufinansieret skattelettelse, hvor vi, også før man lavede denne

[Per Stig Møller]

store skattelettelse, der var ufinansieret i finansloven i slutningen af august måned 1993, sidste sommer sagde: Dette forslag med Lønmodtagernes Dyrtdsfond vil løse problemet, fordi det svarer til den ufinansierede lettelse på 5 mia. kr., så jeg vil godt have lov til at sige, at der altså er en stringens i, at vi i 1979 sagde, at det skal individualiseres, men bindes. Og når vi har fået frembragt den gode økonomi ved at fjerne dyrtdsportionerne, ved at stoppe inflationen, ved at få skabt betalingsbalanceoverskuddet, som jo frembragtes i årene frem til 1992, så siger vi: Nu er der plads. Og så skal det ske på en måde, som er ansvarlig over for samfundsøkonomien, som ikke betyder, at der er en regning til senere år, og som samtidig giver flere arbejdspladser.

Det er baggrunden for, at vi allerede foreslog dette sidste sommer, og at vi nu selvfølgelig tager konsekvensen af det og opfordrer til, at man i sammenhæng med dette lovforslag også ser på den destruktive og negative aktiebekskatning.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg vil sige til hr. Per Stig Møller, at det var dog en klog mand, der har skrevet den artikel, som der citeres fra.

Jeg er enig i, at vores systemer er for stive, men når de er det og der ikke er risikovillig kapital nok i Danmark – det vil jeg i anden sammenhæng sætte spørgsmålstegn ved om der ikke er, men lad os nu sige, at det er rigtigt, at der ikke er det – hvorfor fastholder så netop De Konservative og Venstre, at der ikke må ske udvidelser af, hvor meget f.eks. Lønmodtagernes Dyrtdsfond og for den sags skyld ATP må investere? Hvorfor vil de ikke være med til at kigge på det, hvis de virkelig mener, at det er for stift, sådan som det er i dag?

Det synes jeg snarere vi skulle tage en diskussion om, for det er jo da et vigtigt punkt at tage fat i. Hr. Per Stig Møller ved lige så godt som alle andre, at vi er interesseret i, at der kan skabes gode arbejdspladser – og vi ser helst gode, miljøvenlige arbejdspladser. Vi har brug for, at der bliver skaffet arbejdspladser; så lad os se på stivheden i det her system.

Og så må jeg for historiens skyld omkring, hvad der blev sagt tidligere bl.a. af hr. Gert Petersen, sige: Jamen det er klart for enhver, at

SF på det tidspunkt ikke syntes, at man skulle stramme samfundsøkonomien på den måde, at man skulle tage dyrtdsportionerne, for de blev jo taget fra alle, også fra de lavestlønnede og dermed de dårligst stillede undtagen pensionisterne. Vi synes sjældent, det er en god idé, at man bare sådan med, hvad skal vi sige, en slags grønthøstermetode tager ens fra alle. Vi har det synspunkt i SF, at vi skal tage dér, hvor der er noget at tage af, og så skal vi give dér, hvor man har mindst; det er nu vores grundsynspunkt, og det fastholder vi.

Men jeg vil være frygtelig beklemmt ved, hvis hr. Per Stig Møller ikke har opdaget, at SF faktisk ikke bruger bruttonationalproduktet flere gange. Det er mange år siden, man har kunnet sige det – hvis man nogen sinde har kunnet sige det – om os.

(Kort bemærkning).

Per Stig Møller (KF):

Dette forslag bruger ikke bruttonationalproduktet flere gange. Dette forslag er en fordel for statskassen, for der kommer penge i statskassen, og borgernes egne penge, som ligger i nogle fonde, som er stive, kommer ud. Hvis vi ønsker at modvirke den stivhed, er der flere veje. En af dem er naturligvis den, fru Lilli Gyldenkilde påpeger; en anden er faktisk at følge vores forslag, som vil give folk andre placeringsmuligheder og derved åbne for, at andre kan modtage placeringerne.

Jeg er da glad for, at fru Lilli Gyldenkilde stadig væk fastholder ønsket om flere arbejdspladser – de ligger i dette forslag – så lad os da tage det her, hvor SF får sit ønske opfyldt, for nu mener vi, at situationen er til det. Lad os ikke dreje debatten væk fra den mulighed i dag.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

En enkelt bemærkning til hr. Poul Nødgaard, der, om jeg så må sige, lagde lidt op til en bredere anvendelsesmulighed for LD-penge. Jeg vil selvfølgelig meget gerne bidrage til en afklaring af de forskellige former for livssituation, der kan udløse penge fra Lønmodtagernes Dyrtdsfond. Det er faktisk sådan, at der i udbetalingsprincipperne er taget nogle sociale hensyn. Hvis man eksempelvis har fået tilkendt førtidspension, hvis man har fået tilkendt invalidepension, og hvis ens arbejdsev-

[Arbejdsministeren]

ne er nedsat med 50 pct., er det faktisk uanset alder muligt at få sine penge fra Lønmodtagernes Dyrtingsfond.

Når hr. Poul Nødgaard, som i øvrigt følger med i debatten, ikke ved det, så er der jo også andre, der ikke ved det, og selv om vi så ikke synes om forslaget, kunne vi måske bruge lejligheden her til at få illustreret, at der faktisk er flere, end vi måske tror, eller som måske selv ved det, der kan hæve deres penge i Lønmodtagernes Dyrtingsfond. Det synes jeg kunne være en, hvad kan man sige, lidt bredere informationsopgave, som vi kan bruge dette her lovforslag som afsæt til; det er formentlig også det eneste, der kommer ud af forslaget.

Jeg må nu stadig væk undre mig over, at Det Konservative Folkeparti slet ikke er bekymret over de virkninger, en så massiv udpumpning kan have på kapitalmarkedet. Uanset om man tror eller ikke tror på, at folk rent faktisk bruger deres mulighed for at få deres lønmodtagerfondspenge, vil det under alle omstændigheder skabe uro om de 25 pct. af fondens midler, der er investeret i aktier og dermed også investeret i arbejdspladser.

Selvfølger skabes der uro om dem, hvis man liberaliserer på den måde, som oplægget her lægger op til. Det kan godt være, at hr. Helge Sander tror, at det kun er nogle, der vil hæve deres tilgodehavende, og det kan også godt være, at Lønmodtagernes Dyrtingsfond tror det, men hvis alle kan, indebærer det jo, at der skabes uro om de aktier, der er investeret i velfungerende, driftssikre virksomheder, som der er god gang i, og som der er udviklingsmuligheder i.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Jeg takker arbejdsministeren for de venlige bemærkninger til det, jeg har fremført i min ordførertale. Jeg vil godt lige sige med hensyn til de mennesker, der kan få udbetalt pengene, at jeg har da godt set på skemaerne fra Lønmodtagernes Dyrtingsfond, at man kan få udbetalt pengene, når man får invalidepension, folkepension osv., men jeg spørger, om de mennesker, som eventuelt ikke er klar over, at de kan få deres penge udbetalt, kunne få besked. Når man har de moderne edb-systemer og man ved, at folk får den og den ydelse, så kan edb-systemet så let som ingenting gå ind og se, at

her er der nogle mennesker, der er berettiget til at få deres penge udbetalt.

Jeg spurgte også om en anden ting, som ministeren forbigik i tavshed. Det var med hensyn til dem, der har valgt at gå på den såkaldte overgangsydelse, de 55-årige, der faktisk har valgt at forlade det danske arbejdsmarked. Hvorfor – jeg må ikke sige for pokker, så det lader jeg være med – sørger man ikke for, at disse mennesker kan få deres penge udbetalt? Det kan de faktisk ikke, fordi de ikke er fyldt 60 år, så jeg synes, der er noget, ministeren skulle kigge på dér.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

*Meddelelser fra formanden:***Anden næstformand (Grove):**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af Folketinget Lotte Henriksen (S), Agnete Laustsen (KF), Hanne Severinsen (V), Riishøj (SF), Kirsten Madsen (FP), Svend Aage Jensen (CD), Jørgen Estrup (RV) og Ole M. Nielsen (KRF) har meddelt mig, at de ønsker til ministeren for udviklingsbistand at stille følgende:

Forespørgsel:

»Hvad kan regeringen oplyse om planerne for tilrettelæggelsen af Danmarks udviklingspolitik i årene fremover i lyset af strategien for dansk udviklingspolitik frem mod år 2000?«
(Forespørgsel nr. F 30).

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg: